

1. partur

Hví er jørðin rund?

Dánial Hoydal og Theodor E. D. Olsen

At ferðast er at velja

Hví er jørðin rund? Hesin spurningurin er helst næstan líka gamal, sum hví grasið er grønt, men eftir at hava ferðast í triggjar mánaðir hinumegin Miðkringin, halda vit okkum hava funnið svarið: Tað er sjálvandi tí, hon er til at fjakka á!

Sum limir í tí sonevnda „zappara-ætтарliðnum“, hvørs möguleikar innibera val, sum eingin ungdomur hevur havt undan okkum, settu vit seinast í novembermánaði kósina í ein útsynning. Málið var tann stóri heimsparturin Suðuramerika.

Tí hóast hugtakið „at zappa“ oftast verður tengt at sofabundnum sjónvarps-hyggiarum við fjarstýring í aðrari hondini og onkrum krási í hinari, ber so sanniliga eisini til at zappa fólk og tjóðir - og tað er hendan möguleika og hesi val, sum ungfolk úr øllum heiminum hava og gera við at fara úti heim og „bryna sær bláan“ - víðka sjónarringin og veruliga varnast, at jørðin ikki er læst av einum miðkringi ella politiskum mörkum, men at hon er rund, sum Galilei & co. vildu vera við.

Størsti føroyski býurin

Seinast í novembermánaði fóru vit fimm so úr Føroyum.

Millum øll klemmini og mussarnar á Farstøðini kundi ein pápi ikki bara sær

Í Buenos Aires er heimsins breiðasta Boulevard. 9 breytir eru í hvørjari síðu, men hóast tað, ber saktans til at taka sær av lottum mið í býarhjarthanum og bilrokinum

Seinast í novembermánaði í fjór fóru teir fimm vinmenninir Svein W. Rasmussen, Mass Hoydal, Magnus Samuelson, Theodor E. D. Olsen og Dánial Hoydal at fjakka í Suðuramerika, og væntandi gongur leiðin seinni til tær Karibisku oyggjarnar.

at ljíla „eingin skal hjá ungum alva bragdarhugin forða“, og meðan hetta kvæðarindi fekk meira og meira at siga í høvðinum, flugu vit fyrst niður til Keypmannahavnar. Helst tann størsti føroyski býurin í dag, hóast hann enn ikki er vorðin høvudsstaður, og eisini nyttu vit høvið at heilsa upp á fleiri kendar „asfaltføroyingar“.

M.o. vitjaðu vit tónleikabólkin MC-Hár, sum lótu okkum hoyra brot úr teirra júst útkomnu tónleikaútgávu, ið nokk skal øsa og skaka har heima.

Eisini nyttu vit möguleikan at síggja teir nýggjastu skandinavisku

biografílmirnar, sum ikki verða vístir í Føroyum við tí grundgeving, at føroyingar ikki tíma at hyggja eftir norðurlandskari filmslist.

Bestseljari við báðum beinum á jørðini

Danski høvudsstaðurin hevði nóg illa fingið síni mongu eygu, tá ein „byrjandi býur bjóðaði okkum ein góðan dag“, og leiðin gekk út í floghavnina í Kastrup. Vit vóru sostatt farnir tíðliga til songar í mun til kvöldini fyrri, so hendan morgunin kundu vit ikki reypa um nakad virkisfýst náttarlív.

Men kanska var hetta líka

so gott, tí sessaðir í flogfarinum, varnaðust vit, at har sat sjálvur meistarinn handan „Fortællinger om natten“, heimsgitni rithøvundurin og pápi hana sjálva, Smillu, Peter Høeg.

Hann er kendur fyrri ikki at gera nóg hvasták burtur úr sær sjálvum, og tá eitt nú altjóða Sosiala Ráðstevnan var í Keypmannahavn fyrri hálvumtríðja ári síðani, var Høeg tann einasti danin, sum tann amerikanska forsetafrúan, Hillary Clinton ynskti at hitta. Men hetta var sum at leita eftir nálini í tí tiltiknu sátni, tí hann var torførur at fáa fatur á.

Men hóast maðurin sigst

at vera vorðin milliúnur av sínum bestseljarum, fleyg hann kortini við báðum beinum á jørðini á ferðamannaklassa, eins og fjakkarnir úr Føroyum, og vit fingi givið hvørjum øðrum nógur góð ráð har í hæddunum.

Vandamikið portur

Eftir at hava verið á flogi og sæð sólaris í fleiri tímar, lendu vit í milliúnabýnum Rio de Janeiro.

Nógv er sagt og skrivað um hendan staðin millum ár og dag. Sjálvir siga brasiliubúgar, at „Gud skapti heimin í seks dagar, tann sjeinda ognadi hann Rio“. Ein ítalskur statsmaður tók einaferð so dýran til við at siga, at „hon (Rio) er vøkur sum ein kvinna“.

Men hóast hesin býurin eisini er vakur í stóðum - meira enn so - er munurin millum rík og fátøk øgigligur, og ein má serliga ansa sær á tí fyrsta túrinum av flogvøllinum og heim á hotellið. Rio er nevniliga eitt av portrunum inn í sjálvt meginlandið, og ofta eru ferðafólkini óroynd á hesi farleið. Hesum vita lummattjóvarnir og hýrúvognsstjórnir sjálvandi av, og í øllum førum vóru hesir seinnu sum ravnur um deyðseyð, um tey bleiku og eftir teirra meting helst mógvandi ferðafólkini úr Europa.

Ein má ansa eftir øllum, ein ber uppi á sær, men við tíðini venur ein seg við at bera øll tey týðningarmiklastu skiljini næst tí allarheilagasta - ótrúligt, sum undirbúksurnar kunnu innrætast til eitt heilt bur-

eaukrati, men tað ber til.

Munur

Men eftir ein drúgvan bíltúr framvið býarviddunum við biddarum og betongblokkum vóru vit á gistingarhúsinum, og skjótt komu vit í samband við onnur ungfolk. Hesi vóru úr Sao Paulo, og var hetta eisini fyrstu ferð, at tey vitjaðu í Rio. Har skuldu tey mæta til nakrar upptøkaroyndir til tess at sleppa inn á fróðskaparsetrið.

Flestu teirra ætlaðu at lesa medisín, og afturvið eini hálvroyktari „Camel“ søgdu tey hesar royndir vera eitt sindur av einum nálar-eyga. Útbúgvingarskipanin er nevniliga ein heilt onnur enn tann, vit eru von við, og kappingin um plássini er náðileys.

Sostatt vóru tað umboð úr yvirklassanum, vit hittu hetta kvöldið á hotellbarrini, men Rio hevur sum sagt nógvar streingir, hóast bert fáir sleppa at darra, og enn færri tykjast tónleikararnir at vera, ið sleppa at spæla.

Tí tvey orð, ið lýsa hendan býin væl, eru strongd og stættarmunur.

Millum tær fúkandi stressmappurnar, siggjast biddararnir, ið bert eiga armin sum kodka á teimum dálkaðu götuhornunum. Minti ikki sørt um Menniskjasonin á sinni, ið ikki átti nakad at halla høvur á.

Hesin stendur eisini við útrættum ørnum og lítir oman yvir milliúnabýin. Kristusstandmyndin, sum stendur 700 metrar oman fyrri vatnsskorpuna, telist millum heimsins kendastu statuer og tilstærk, og er hjá nógvum sjálv ímyndin av Rio.

Oasan í býarrokinum

Men tað eru stendurnar so sanniliga eitt stað, Copacabana var eitt stað, sum vit annars bert trúðu fanst í ferðavinnufaldarum, men hagar fóru vit. Busstúrin var sum ikki einaferð í hesum stórmeldrinum skundmikil og merktur av nógvari ferð og eftir okkara tykki þúra skilaleysari koyring.

Men soleiðis hóreggja bussjaufførarnir í Rio sær, og kanska er neyðugt at troðka í einum staði, har 12 milliúnir búgva og økið um at fara er eins stórt og Danmark.

Óg var ferðslan ein dystur við speedaran, alhogarnar og tíðina, so var tað á strondunum, at fólk tók sær av lottum.

Stórar vóru tær, og meðan vit gingu framvið teimum leikandi og stundum ógvusligu og nøsku aldunum, og tá vit ikki hugdu eftir Cariocakvinnunum, sum í Rio eru kendar fyrri teirra evarska lítlu bikini, varnaðust vit, at skuggarnir av okkum ikki vóru eins stórir og teir, vit kastaðu av okkum heima í Føroyum. Klokkan var nevniliga triggjar minuttir í tólv, og

Recoleta er kirkjugarðurin í Buenos Aires, har tey kendu og ríku hvíla. Her kongur Mass millum øll „mausoleumini“ og leitar eftir tí hjá Evitu Peron